

УДК 004.7

Венгловська Ю.В., викладач

Державний університет «Житомирська політехніка»

ВПЛИВ КОМП'ЮТЕРНИХ ІГОР НА КРЕАТИВНІСТЬ

Швидке зростання популярності комп'ютерних ігор серед молоді та дітей зумовлює необхідність дослідити їх потенційний вплив на різні сфери розвитку особистості, зокрема на креативність.

Креативність – це складне і багатогранне поняття, яке привернуло увагу дослідників з різних дисциплін. В основі творчості лежить генерування нових і корисних ідей, продуктів або рішень проблем. З огляду на її важливість для стимулювання інновацій, вирішення проблем і адаптивності, розуміння природи творчості та факторів, що сприяють її розвитку, стало важливою областю досліджень у психології, освіті та менеджменті [1].

Дослідження в сфері комп'ютерних ігор показують, що мотивація гравців відіграє вирішальну роль у підвищенні креативності. Ігри з відкритим світом зазвичай забезпечують більшу свободу і гнучкість, приваблюючи гравців, які бажають виразити себе. Підкреслюючи роль викликів та автономії, стає очевидним, що ігри, розроблені для просування цих елементів, можуть значно підвищити творчу продуктивність гравців. Ігри з подібним форматом є хорошим прикладом цього, бо вони надають гравцям свободу досліджувати та створювати, що вказує на те, що принципи дизайну ігор можуть ефективно використовувати внутрішні мотивації гравців [2].

Ігри можна вважати штучним середовищем, в якому задоволення гравця є пріоритетом, а не точне відтворення реального світу. Хоча незвичайна або шкідлива поведінка в реальному житті може мати довгострокові, можливо негативні наслідки, ігри надають безпечний простір для експериментів. Ці характеристики створюють середовище, сприятливе для творчості в іграх; можливі взаємодії в іграх визначають діапазон розумових здібностей, які можна розвивати. Різні ігри поєднують стратегічні, експресивні, реактивні або соціальні елементи, кожна з яких має своє особливе поєднання та акцент. Тому вибір гри, яка доповнює поточні здібності та захоплення конкретного гравця, є критично важливим, що дозволяє досягти більш значного зростання або дослідження нових розумових просторів [3].

Результати глобального опитування, що представлені на рис. 1, показують, що більшість респондентів відзначають позитивний вплив комп'ютерних ігор на психоемоційний стан і соціальну взаємодію. Зокрема, 81% опитаних вказують на ментальну стимуляцію, 80% – на

зниження стресу, а 78% — на створення доступного середовища для людей з різними можливостями. Крім того, понад 70% респондентів зазначають підвищення відчуття щастя, зменшення тривожності, можливість відволікання від повсякденних труднощів та налагодження нових соціальних зв'язків.

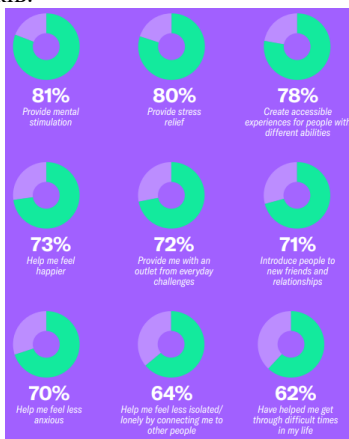

Рис. 1. Результати глобального опитування [4]

Таким чином, отримані дані свідчать про загалом позитивний вплив комп'ютерних ігор на когнітивну, емоційну та соціальну сфери розвитку особистості.

Список використаних джерел:

1. Mercier M., Bourgeois-Bougrine S., Lubart T. Games and Creativity: A Theoretical Framework. *Journal of Intelligence*. 2026. Vol. 14, no. 2. P. 21. URL: <https://doi.org/10.3390/jintelligence14020021>.
2. Cheng Y. The impact of online games on creativity and the role of imagination // *Frontiers in Behavioral Neuroscience*. 2025. Vol. 19. Article 1561548. DOI: 10.3389/fnbeh.2025.1561548.
3. Ganter-Argast C., Schipper M., Shamsrizi M., Stein C., Khalil R. The light side of gaming: creativity and brain plasticity // *Frontiers in Human Neuroscience*. 2024. Vol. 17. Article 1280989. DOI: 10.3389/fnhum.2023.1280989.
4. Entertainment Software Association (ESA). Power of Play: 2025 Global Video Games Report. Washington, D.C.: Entertainment Software Association, 2025. URL: <https://www.theesa.com/wp-content/uploads/2025/09/PoP-2025-v10-web-spreads.pdf>